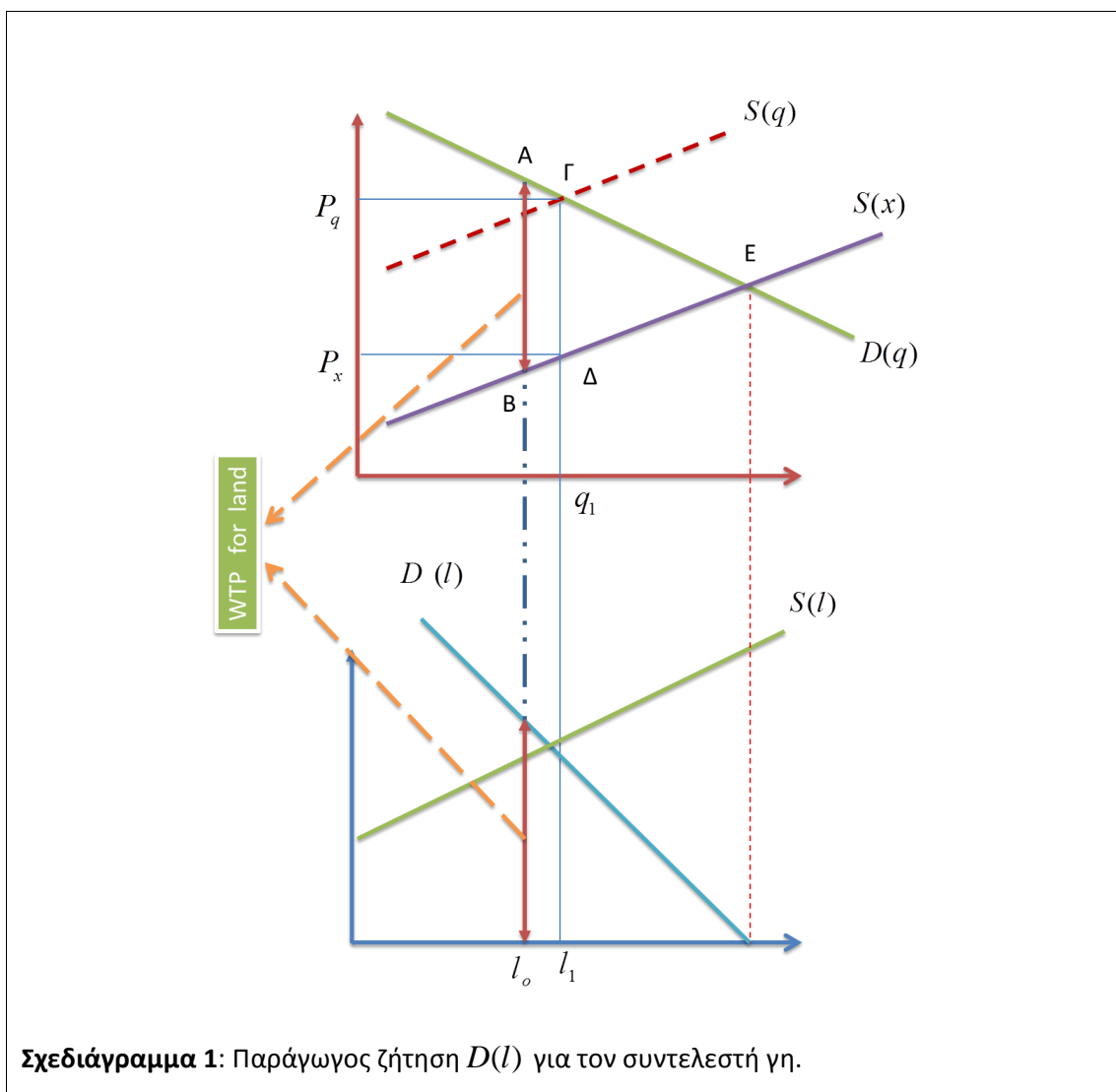

ΑΓΟΡΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΙΜΩΝ

Πολλές φορές είναι χρήσιμο και απαραίτητο να αναλύσουμε την επιπτώσεις που έχουν οι πολιτικές στήριξης των εισοδημάτων στον πρωτογενή τομέα (στήριξη τιμών) πάνω στις αγορές των εισροών.

Για το σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιήσουμε την έννοια της **παραγώγου ζήτησης** (ΠΖ)- [derived demand]. Η ΠΖ αναφέρεται στην ζήτηση ενός αγαθού a η οποία συνάγεται από τη ζήτηση ενός άλλου αγαθού b . Προφανώς τα εν λόγω αγαθά είναι συνδεδεμένα με την έννοια το ένα (τελικό προϊόν) προκύπτει από το άλλο (εισροή). Για παράδειγμα, η ζήτηση για σιτάρι συνάγεται από τη ζήτηση για ψωμί, η ζήτηση για ωμά λαχανικά προκύπτει από τη ζήτηση κατεψυγμένων λαχανικών. Στην προκειμένη περίπτωση μας ενδιαφέρει το πώς προκύπτει η ζήτηση για γη, παρατηρώντας τη ζήτηση τελικών προϊόντων, όπως απεικονίζεται στο σχεδιάγραμμα 1.

Σχεδιάγραμμα 1: Παράγωγος ζήτηση $D(l)$ για τον συντελεστή γη.

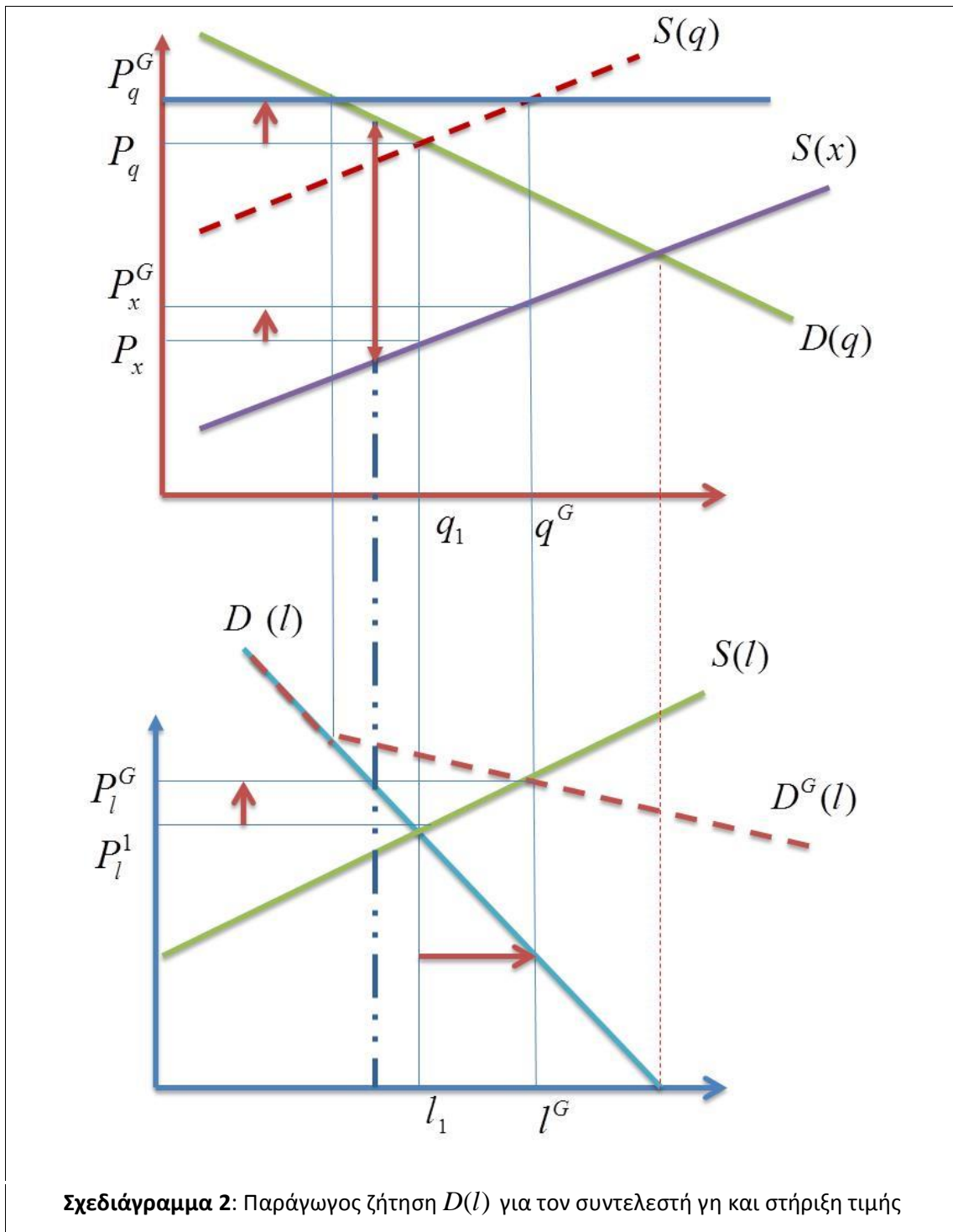
Ας θεωρήσουμε την παραγωγή ενός προϊόντος q , πχ σιτάρι, η παραγωγή του οποίου βασίζεται στη χρήση δυο συντελεστών παραγωγής: α) γης, l , και β) ενός σύνθετου συντελεστή, x , στον οποίο αθροίζουμε μια σειρά από άλλους συντελεστές πχ λίπανση, φυτοπροστασία κλπ. Βασική προϋπόθεση της τεχνολογίας του σχεδιαγράμματος 1 είναι η ύπαρξη σταθερών αναλογιών στη χρήση των εν λόγω εισροών (fixed proportions model or zero elasticity of input substitution or Leontief production function). Η καμπύλη $S(x)$ συμβολίζει την προσφορά του σύνθετου συντελεστή παραγωγής, x , η καμπύλη $S(q)$ συμβολίζει την προσφορά του αγαθού q , η ζήτηση του οποίου δίνεται από την καμπύλη $D(q)$.

Ας υποθέσουμε μια έκταση γης, l_0 , το ερώτημα που μας ενδιαφέρει είναι: ποιά είναι το μέγιστο ενοίκιο που ο παραγωγός του σχεδιαγράμματος 1 είναι διατεθειμένος να πληρώσει για μπορέσει να χρησιμοποιήσει την εν λόγω έκταση; Αν σχεδιάσουμε ένα ευθύγραμμο τμήμα παράλληλο με τους κατακόρυφους άξονες στο σημείο l_0 το οποίο τέμνει την καμπύλη ζήτησης του σιταριού στο σημείο Α. Το κατακόρυφο τμήμα μεταξύ του σημείου Α και του οριζόντιου άξονα μας δίνει το μέγιστο ποσό εσόδων από την πώληση του σιταριού το οποίο παράγεται με τη χρήση της έκτασης γης l_0 . Αυτά, όμως τα έσοδα είναι μόνο δυνατά αν χρησιμοποιηθεί και η ανάλογη ποσότητα του σύνθετου συντελεστή, x , η χρήση του οποίου συνεπάγεται κόστος ίσο με το κατακόρυφο τμήμα από το Β μέχρι τον οριζόντιο άξονα στο πάνω τμήμα του σχεδιαγράμματος 1. Επομένως, το ενοίκιο το οποίο είναι διατεθειμένος να πληρώσει ο παραγωγός για χρησιμοποιήσει μια έκταση γης l_0 , ισούται με το τμήμα ΑΒ (WTP for l_0). Η μέγιστη έκταση η οποία θα ζητηθεί από τον παραγωγό προκύπτει από την εξίσωση των μέγιστων εσόδων από την παραγωγή του σιταριού με τις δαπάνες του σύνθετου συντελεστή, δηλαδή από την προβολή του σημείου Ε στον οριζόντιο άξονα.

Αν αυτούς τους συνδυασμούς (WTP, l) τους μεταφέρουμε στο κάτω τμήμα του σχεδιαγράμματος προκύπτει η παράγωγος ζήτηση για γη $D(l)$. Και εάν επιπλέον εγγράψουμε και την προσφορά της γης $S(l)$ όπως αυτή θα εξαρτηθεί από τις τοπικές συνθήκες μετατροπής γης σε γεωργική και το ανάποδο. Οι δυο αυτές καμπύλες θα

προσδιορίσουν την ισορροπία στην αγορά της γεωργικής γης και την τιμή ισορροπίας του ενοικίου.

Τι συμβαίνει όμως στην αγορά της γης όταν υπάρχει στήριξη τιμής του παραγόμενου προϊόντος, δηλαδή αν το κράτος εγγυηθεί τιμή P_q^G η οποία θα είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας του προϊόντος, P_q , $P_q^G > P_q$ όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα 2.

Για να συνάγουμε την καμπύλη προσφοράς της γης κάτω ενός καθεστώτος στήριξης των τιμών, $D^G(l)$, όπως απεικονίζεται στο σχεδιάγραμμα 2 ακολουθούμε την ίδια διαδικασία η οποία περιγράφεται κάτω από το σχεδιάγραμμα 1, με μόνη διαφορά ότι τώρα το μέγιστο έσοδο για κάθε επιπλέον μονάδα χρησιμοποιούμενης γης δίνονται από την εγγυημένη τιμή P_q^G . Το αποτέλεσμα είναι μια νέα καμπύλη παραγωγού ζήτησης για γη η οποία δίνεται από την $D^G(l)$.

Επομένως, από τα σχεδιάγραμμα 2 προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα. Η στήριξη των τιμών $P_q^G > P_q$ οδηγεί σε:

- 1) **Αύξηση της τιμής του ενοικίου** $P_l^1 \uparrow \Rightarrow P_l^G > P_l^1$ και επομένως **αυξάνει η αξία της γης**, εφόσον η τελευταία, με την προϋπόθεση της απουσίας ανταγωνισκών χρήσεων γης, προκύπτει από την κεφαλοποίηση των μελλοντικών προσόδων γης (ενοίκιο).
- 2) **Αυξάνει η χρησιμοποιούμενη γεωργική γη**, $l^G > l^1$
- 3) **Αυξάνει η τιμή των υπολοίπων εισροών**, $P_x \uparrow \Rightarrow P_x^G > P_x$.